

140 GODINA ZGRADE HRVATSKOG GLAZBENOG ZAVODA

Ako izuzmemo crkvene i školske objekte (Gornjogradska gimnazija na Katarininom trgu i Osnovna škola Miroslava Krleža na Kaptolu, otvorena 1877.), u Zagrebu postoje samo tri javne zgrade koje već 140 godina ili više kontinuirano služe svojoj svrsi. Najstariji su Banski dvori, palača na Trgu sv. Marka koja je 1809. godine postala "zemaljska kuća" za potrebe državne uprave, a Zapadni je kolodvor otvoren 1862. godine. Njima se kao treća pridružuje zgrada Hrvatskoga glazbenog zavoda, izgrađena 1876. godine. Bila je to prva zagrebačka palača glazbe, s prvom namjenski građenom koncertnom dvoranom i prvim prostorijama izgrađenima za potrebe glazbene škole. Zagreb je tada imao samo 20.000 stanovnika i sve najznačajnije javne zgrade bile su na Gornjem gradu. Gundulićeva ulica tek se počela formirati, a kako još nije bilo prvog službenog imenovanja ulica u gradu, nove su kuće umjesto adresa koje danas rabimo dobivale redne brojeve, pa je HGZ-u pripao broj 1000. Premda se glazbena škola HGZ-a u zgradu uselila već u jesen 1876., službeno je otvorenje zgrade bilo 4. prosinca te godine.

Uskoro po otvorenju pokazalo se da je zgrada HGZ-a premala za sve veće potrebe HGZ-ove glazbene škole, pa je kupljeno zemljište tik uz postojeću zgradu i tamo je 1895. izgrađena novija, sjeverna zgrada u kojoj je do prošle godine nastavu održavala Muzička akademija. Povijest zgrade HGZ-a bilježi još brojne važne događaje: posjet Franje Josipa I. u jesen 1895. i čudnovatu sudbinu mramorne spomen-ploče tada postavljene na svečanom stubištu; velika preuređenja i adaptacije 1936. godine; proširenja u podrumске prostorije, gdje je 1993. uređena podrumška dvorana za pokuse te službeno priznanje zgradama HGZ-a koje su proglašene kulturnim dobrom Republike Hrvatske.

Program obljetničke godine predviđa izložbu o zgradi koju ćemo prirediti na jesen, a k tome smo odlučili svaki mjesec jednim predmetom upozoriti na povijest naše zgrade. Predmeti će biti izloženi u vitrini u prizemlju, u podnožju svečanog stubišta, a pratit će ih i feljton u našem glasilu.

Prvi predmeti koji ćete moći vidjeti tijekom veljače su pločice parketa iz Male dvorane. Kao što smo pisali, Mala dvorana HGZ-a nedavno je obnovljena, rekonstruirane su štukature na sjevernom zidu i potpuno je zamijenjen parket koji je bio djelomično uništen. Sačuvali smo nekoliko pločica parketa jer nas je privukao zanimljiv pečat na njima, no nismo znali što znači. Budući da smo naslutili da parket potječe iz Našica, zamolili smo za pomoć Silviju Lučevnjak, ravnateljicu Zavičajnog muzeja Našice. Odgovor je stigao vrlo brzo i potvrdilo se da je parket uistinu bio vrijedan pozornosti, štoviše odazvali smo se molbi ravnateljice Muzeja i poklonili nekoliko komada parketa za muzejsku zbirku. Objavljujemo dva pisma iz korespondencije početkom siječnja ove godine.

Nada Bezić

Poštovana gospođo Lučevnjak,

prije svega želim Vam svako dobro u novoj godini. Imam jednu neobičnu molbu, trebamo pomoć u identificiranju – parketa! Naime, prošli mjesec smo obnavljali parket u našoj Maloj dvorani. Kao i uvijek, fotografirala sam radove za našu dokumentaciju i otkrila da dio pločica parketa, za kojeg ne znamo koliko je bio star, ima lijep i zanimljiv pečat sa stiliziranim listom i natpisom NASICAL (slika u prilogu). Iz nekog razloga smo pomislili da bi to mogao biti parket iz neke tvornice ili radionice parketa u Našicama. Na internetu nisam našla traga o tome, ali dobro znamo da internet nije sve, pa bih Vas zamolila dakle samo za odgovor na pitanje da li ovaj komad parketa ili to ime ima ikakve veze s Našicama. Ove godine je naime obilježavanje 140 godina od izgradnje HGZ-a i prikupljamo materijale za izložbu i publikacije, pa nam je svaki ovakav podatak važan.

Unaprijed Vam hvala, uz srdačan pozdrav, Nada Bezić

Poštovana gđo Bezić, drago mi je da se čujemo u novoj godini, a još draže što se obnavlja Vaša lijepa mala dvorana. Što se parketa tiče, imate pravo, to je parket iz čuvene tvornice parketa poduzeća Našička d.d., koje je svoje pogone imala diljem Hrvatske i inozemstva, kao međunarodni holding, no sjedište ove tvornice bilo je u mjestu Đurđenovac, nedaleko Našica. Tu je grof Pejačević još sredinom 19. stoljeća prodao dio svoga posjeda i na tom je mjestu niknula parna pilana, kasnije tvornica bačava, parketa, tanina, namještaja, itd. To je bila jedna od najjačih tvornica tog tipa u Europi i mnogi prostori diljem Hrvatske i svijeta opremljeni su ili izgrađeni tom drvnom građom. Kažu da, ako se dobro održava, taj parket traje vječno... dakle, samo ga dobro sredite i poslužit će još sto godina! Sudeći po natpisu na parketu, a to je logo (NASICAL) kojim se poduzeće služilo i u poštanskom i telegrafskom prometu, mislim da je parket negdje iz 1920-ih ili 1930-ih.

Svako dobro, Silvija Lučevnjak

POGLED NA “POVIJESNI KONCERT” 1916. GODINE

U pregledima povijesti hrvatske glazbe uvriježilo se koncert održan u Hrvatskom narodnom kazalištu 5. veljače 1916. godine nazvati povijesnim. U povodu stogodišnjice tog koncerta Simfonijski orkestar HRT-a ove je sezone na repertoaru imao tada izvedene skladbe: A. Dobronić, *Karneval*, F. Dugan st., *Simfonijski andante*, S. Stančić, *Simfonijski scherzo*, B. Širola, *Notturmo*, a u prethodnim sezonama izveli su Baranovićeve *Koncertnu predigru* i Koncert za klavir Dore Pejačević. Većina tih skladatelja na razne je načine bila povezana s HGZ-om, od Stančića koji je polazio našu školu i 1916. već bio nastavnik na njoj, do Dore Pejačević čija majka i baka su bile pokroviteljice HGZ-a.

Program ovog koncerta sačuvan je u arhivu HGZ-a i ima zanimljiv detalj: inicijali “TK” u kutu siluete HNK upućuju da joj je autor Tomislav Krizman. To je novi doprinos proučavanju djela ovog svestranog umjetnika koja spajaju glazbenu i likovnu umjetnost – u ožujku 2015. u *HaGeZe*-u smo objavili jedan koncertni program s njegovim crtežom, a na izložbi *Art déco u HGZ-u* 2011. bile su slike Krizmanove scenografije za operu *Vilin veo* Petra Konjovića. (N. B.)

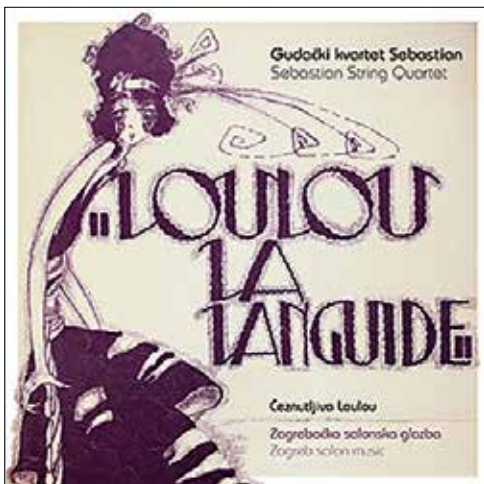

UMRO JE PIERRE BOULEZ

Naslovom jedne razmjerno rane kompozicije, godine 1951., odao je metodu svog muzičkog mišljenja: *Polifonija X*, pri čemu X nije ni broj ni slovo, nego grafički prikaz strukture onkraj tradicionalne jednosmjernosti muzičkog protjecanja. Iako nikad neće osporiti staru misao da nije moguće dva puta stupiti u istu rijeku, njegove kompozicije – a još više *analize* njegovih kompozicija – zadržat će sličnost s „magičnim kvadratima“ koji se s jednakim uspjehom mogu čitati u svim smjerovima, horizontalno, vertikalno i dijagonalno. Rano je odao metodu i *razinu* mišljenja, jer za sagledavanje je takvih sofisticiranih križaljki zacijelo potrebno spekulativno uho. Nota je važnija od tona, izjavio je 2009. u jednom intervjuu, što bi se u svjetlu njegove cjelokupne poetike moglo protumačiti kao težnja da se senzualnost zvuka ohladi do točke – strukturalnog vrelišta. Ton je (barem) četverodimenzionalan, pa i komponirati valja jednakom odgovornošću sa svim i u svim dimenzijama, visinama, trajanjima, jačinama, bojama... A tako valja interpretirati staru i tuđu muziku, obnažiti njezinu višedimenzionalnu strukturu, svući jednosmjerno naslagane navike i ukinuti tradicionalnu hijerarhiju parametara. U Zagrebu je, 1978., sa Simfonijskim orkestrom BBC-a, interpretirao Schönbergovu *Preobraženu noć* i Ravelov balet *Daphnis i Chloé* – u doba kad je prema tim kompozicijama imao više nego kritičan stav. Ali pravi umjetnik ne smije biti jednosmjerno zaokupljen onim čime se bavi – avangardistu je ta izvorno romantička misao podarila intelektualnu slobodu po kojoj ćemo pamtiti i njegove kompozicije i njegove interpretacije.

Marcel Bačić

ZAGREBAČKA SALONSKA GLAZBA IZ HGZ-OVIH NOTA

U ponedjeljak, 18. siječnja predstavljen je na koncertu Gudačkog kvarteta Sebastian CD “*Loulou la languide*” - *Čeznutljiva Loulou*, s podnaslovom *Zagrebačka salonska glazba* (izdanje *Croatia Records*). Djela Gjüre Eisenhutha, Vatroslava Lisinskog, Ivana Zajca, Vjekoslava Rosenberga Ružića, Srećka Albinija, Viktora Koščice, Blagoja Berse i Ive Tijardovića, u originalu pisana za klavir, glas i klavir ili simfonijski orkestar, za gudački je kvartet obradio Felix Spiller. Većina nota potječe iz knjižnice HGZ-a.

Za vizualnu atraktivnost ovog CD-a zaslužan je Ivo Tijardović, glazbenik koji je bio i vrlo vješt crtač, pa su njegove atraktivne korice tiskanih muzikalija već više puta privlačile pozornost javnosti (npr. bile su izložene 2011. godine na izložbama *Art déco i umjetnost u Hrvatskoj između dva rata* u Muzeju za umjetnost i obrt i *Art déco u HGZ-u*).

Zagrebačka salonska glazba već je zaživjela na koncertnim podijima, kako u ciklusu Gudačkog kvarteta Sebastian tijekom proteklih sezona, tako i na nastupu Društvenog orkestra HGZ-a na prošlom Božićnom koncertu. (N. B.)

IZLOŽBA O 1945. GODINI I HGZ

U Hrvatskom povijesnom muzeju 29. veljače otvara se izložba *Hrvatska '45* autorskog tima: Nataša Mataušić, Snježana Pavičić, Matea Brstilo Rešetar i Ana Filep. Kako pišu autorice, izložba “prezentira ključne događaje i procese iz 1945. godine koju najbolje opisuju pojmovi poput turbulentnosti, kaotičnosti, konfliktnosti, zanosa, nade, zabrinutosti, rastresenosti... Naglasak je na cijeloj godini, a ne samo svibnju kada je završio Drugi svjetski rat u Europi. Riječ je o kompleksnom kulturno-povijesnom presjeku koji u prvoj polovici godine obuhvaća razdoblje NDH, a u drugoj DFJ i FNRJ.”

Tri su osnovne tematske cjeline: vojni i društveno politički kontekst, svakodnevni život u svim njegovim pojavnim oblicima te kultura i znanost (film, kazalište, književnost, glazba, likovna umjetnost...). Zaseban segment izložbe (autorica Petra Braun) naslovljen je *Fragmenti vremena* i donosi “sjećanja živih svjedoka vremena, potomaka onih koji više nisu među nama, ali i razgovora s pojedincima, mlađom generacijom koja s ratom nema direktnu

poveznicu”, a povjesničarka umjetnosti Maja Karić priredila je segment *Kronologija '45. – Hrvatska, Europa, Svijet*.

Hrvatski glazbeni zavod uključio se u ovu izložbu dvojako: vlastitom građom i kao posrednik između Muzeja i Annie Le Brun. Naime, Muzej je od gospođe Le Brun posudio dio izložaka s naše nedavne izložbe o Družini mladih u HGZ-u koji pokazuju upravo nestandardnu kazališnu aktivnost 1945. godine. A o koncertnom životu svjedoči *Obračunska knjiga za koncerte* u kojoj su pedantno upisane sve priredbe u dvorani HGZ-a. U sezoni 1944/45. posljednji je upisan koncert 2. svibnja, premda se u našoj zbirci programa čuvaju i već unaprijed tiskani programi za sljedeće koncerte, čak i onaj 8. svibnja na kojem je trebala biti praižvedena Druga simfonija Borisa Papandopula. Muzeju smo posudili i jedan tipičan predmet iz tog vremena: stolnu lampu, koja se inače svakodnevno koristi u čitaonici HGZ-a. Prepoznat ćete ju na izložbi po karakterističnom zelenom sjenilu.

Izložba *Hrvatska '45* ostaje otvorena do kraja kolovoza.

Fotografija Obračunske knjige HGZ-a koja će biti izložena u Hrvatskom povijesnom muzeju i podsjetnik na vitrinu u kojoj je bila izložena na HGZ-ovoj izložbi Družina mladih - “san na javi” krajem prošle godine.

MUZIČKI LEKTORIJ

Srijeda, 10. veljače u 19.30 sati, podrumska dvorana

MARCEL BAČIĆ

Doktor Faustus

Na početku novoga vijeka, kao proročanstvo i opomena, stoji legenda o doktoru Faustu, koja je, poput većine zasnivateljskih legendi, za prepričavanje prepričana priča. U osnovi je to priča o čovjeku neprimjerenoj težnji za spoznajom dobra i zla. Zaboravivši da su za to Adam i Eva bili prokleti te da je i sam Kajinov potomak kojega se žrtva Bogu nije sviđela, Salomon se od Boga usudi zaiskati tu spoznaju – koja u konstrukciji Božje privole daje naslutiti faustovsko prokletstvo: „Dajem ti što si tražio, ali ti dajem i što nisi tražio...” „Bit ćeš vriježom one sile koja vječno želi zlo, a vječno stvara dobro“, izvrće se ta misao u jednoj kasnoj inačici Faustove tragedije, malo prije nego što će Faust na pragu modernizma postati umjetnikom.

BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr

KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXIX (2015/2016)

VELJAČA

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
IBAN: HR5723400091110039946

UREDNIČE:
Nada Bezić
Seadeta Midžić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

VD = Velika dvorana; MD = Mala dvorana

Ponedjeljak, 1. II. u 20 sati, VD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Duga noć
Društveni jazz orkestar HGZ-a
Zlatko Dvoržak, *dirigent*
Melita Lovričević, *vokal*
Warren, Rodgers, Gershwin, Gray, Dvoržak, Miller
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Utorak, 2. II. u 20 sati, MD

UMJETNIČKA ORGANIZACIJA CRISTOFORIUM
Ciklus *Cristoforium*
Ljubomir Gašparović, *fortepiano*
Beethoven
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 3. II. u 20 sati, VD

ZAGREBAČKI KVARTET
Marin Maras – Davor Philips, *violina*; Hrvoje Philips, *viola*; Martin Jordan, *violončelo*
Gost: Petar Klasan, *klavir*
Schumann
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Utorak, 9. II. u 20 sati, VD

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
25. obljetnica Višegradske skupine, hrvatske državnosti i Hrvatskog komornog orkestra
Kantilena zbor djece i mladih iz Brna
Markéta Böhmová, *sopran*; Jana Plechetková, *alt*
Jakub Janšta, *orgulje*
Jakub Klecker, *dirigent*
Dvořák, Martinů, Janovský, Vaňhal
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Utorak, 9. II. u 20 sati, Podrumska dvorana

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH TEORETIČARA
Radionica utorkom
Tihomir Petrović: *Je li David Bowie volio Bacha?*
ULAZ SLOBODAN

Srijeda, 10. II. u 19.30 sati

Podrumska dvorana
HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Muzički lektorij
Marcel Bačić: *Doktor Faustus*
ULAZ SLOBODAN

Četvrtak, 11. II. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA BONAR
Zagreb Guitar Festival
Zagrebački gitarski trio: Darko Petrinjak, István Römer, Goran Listeš
Händel, de Lhoyer, Castelnuovo Tedesco, Papandopulo, Listeš, Brahms

Subota, 13. II. u 20 sati, VD

KARLO HUBAK, *klavir*
Beethoven
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Nedjelja, 14. II. u 20 sati, VD

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
Incanto d'amore
Vokalni ansambl *Antiphonus*
Tomislav Fačini, *umjetničko vodstvo*
Monteverdi, Cavalli, Biber
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Utorak, 16. II. u 20 sati, VD

UMJETNIČKA ORGANIZACIJA CRISTOFORIUM
Ciklus *Pleyel Svetislava Stančića*
U spomen na Darka Lukića
Hari Gusek, *klavir*
Galuppi, Turanyi, Liszt, Chopin
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 17. II. u 20 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA VATROSLAVA LISINSKOG
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Četvrtak, 18. II. u 20 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA VATROSLAVA LISINSKOG
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Petak, 19. II. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA VATROSLAVA LISINSKOG
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Subota, 20. II. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA VATROSLAVA LISINSKOG
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Nedjelja, 21. II. u 20 sati, MD

VIJEĆE ALBANSKE NACIONALNE MANJINE GRADA ZAGREBA
U povodu Dana neovisnosti Republike Kosovo
Trio Vivo: Besa Llugiqi, *sopran*; Enkelejda Zajmi Gorani, *flauta*; Lejla Pula, *klavir*

ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Ponedjeljak, 22. II. u 18 sati, MD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Obljetničarima u čast
Društveni komorni ansambl HGZ-a
Voditeljica: Vesna Šepat Kutnar
Satie, Ginastera, Burgmüller, Tosti, Granados, Reger, de Falla, A. Sorkočević, E. Strauß
BESPLATNE ULAZNICE NA BLAGAJNI HGZ-A

Utorak, 23. II. u 20 sati, VD

ZAGREBAČKI SOLISTI
Cantus Ansambl
Juranić, Stravinski, Schubert
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 24. II. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Srijeda, 24. II. u 20 sati, VD

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Koncert učenika Učilišta

Četvrtak, 25. II. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Četvrtak, 25. II. u 20 sati, VD

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Koncert učenika Učilišta

Petak, 26. II. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Subota, 27. II. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Nedjelja, 28. II. u 11 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole

Nedjelja, 28. II. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVCA
Koncert učenika u povodu Dana Škole